НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 51-553-37-61
Дата 22 / 10 2025 г.

45
46

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Д О К Л А Д

Относно: общ законопроект на приетите на първо гласуване на 2.10.2025 г. законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-502-01-39, внесен от Министерския съвет на 04.08.2025 г. и законопроект за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-554-01-144, внесен от Димитър Стоянов Гърдев и група народни представители на 03.09.2025 г., изготвен на основание чл. 77, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Общ проект!

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(Обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г., бр. 98, 103 и 110 от 2020 г., бр. 9, 16 и 20 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 85 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 32 и 62 от 2022 г., бр. 48, 69, 84 и 86 от 2023 г., бр. 18, 36 и 39 от 2024 г., бр. 61 и 65 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 243 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Препис от постановлението за прекратяване на наказателното производство се изпраща на:

1. обвиняемия, на пострадалия или неговите наследници, на ощетеното юридическо лице и на държавния орган, направил съобщението за извършено престъпление, които могат да обжалват постановлението пред съответния първоинстанционен съд в седемдневен срок от получаването на преписа;

2. Комисията за противодействие на корупцията, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, Агенцията за държавна финансова инспекция и Сметната палата, когато прокурорът прекратява наказателно производство за престъпление по чл. 201, чл. 202, ал. 1 и 2, чл. 203, ал. 1, чл. 219, ал. 3 и 4, чл. 220, 224, 225б, 225в, 254а, чл. 254б, ал. 2, чл. 282, 282а, 283, 283а, 283б, чл. 294, ал. 4 във връзка с ал. 2, чл. 301, 302, 302а, 304, 304а, 304б, 305, 305а, 307 и чл. 387, ал. 3 от Наказателния кодекс, както и всяко едно друго престъпление, извършено във връзка с изброените по-горе, извършени от лицата по чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията, които могат да обжалват постановлението пред съответния първоинстанционен съд в седемдневен срок от получаването на преписа.“

2. В ал. 7 думите „обвиняемия, от неговия защитник, от пострадалия или от неговите наследници, или от ощетеното юридическо лице“ се заменят с „лицата по ал. 4“.

3. В ал. 10:

а) думите „обвиняемия или от пострадалия или неговите наследници, или от ощетеното юридическо лице“ се заменят с „лицата по чл. 4“;

б) изречение трето се заличава.

4. Създава се нова ал. 11:

„(11) В изключителни случаи главният прокурор може да отмени постановлението за прекратяване на наказателното производство и след изтичането на срока по ал. 10, когато:

1. законът е приложен неправилно или не е приложен законът, който е трябвало да бъде приложен;

2. е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила;

3. някои от доказателствата, върху които се основава постановлението, се окажат неистински или с невярно съдържание или не са били събрани по установения за това ред;

4. прокурор или разследващ орган е извършил престъпление във връзка с участието си в наказателното производство;

5. се разкрият обстоятелства или доказателства, които не са били известни на прокурора, издал постановлението за прекратяване на наказателното производство, и имат съществено значение за делото;

6. с решение на Европейския съд по правата на човека е установено нарушение на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи във връзка със съответното производство;

7. не са взети всички мерки за разкриване на обективната истина и разследването не е проведено обективно, всестранно и пълно.“

5. Досегашната ал. 11 става нова ал. 12.

6. Досегашната ал. 12 става нова ал. 13 и в нея думите „Алинея 10“ се заменят с „Алинеи 10 и 11“.

7. Досегашната ал. 13 става ал. 14 и в нея думите „Алинея 10“ се заменят с „Алинеи 10 и 11“.

§ 2. В чл. 244 се правят следните изменения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При спиране на наказателното производство прокурорът изпраща препис от постановлението на:

1. обвиняемия, на пострадалия или неговите наследници, на ощетеното юридическо лице и на държавния орган, направил съобщението за извършено престъпление, които могат да обжалват постановлението пред съответния първоинстанционен съд в седемдневен срок от получаването на преписа; в случаите на чл. 25, ал. 1, т. 6 прокурорът уведомява пострадалия или неговите наследници за правата по чл. 80;

2. Комисията за противодействие на корупцията, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, Агенцията за държавна финансова инспекция и Сметната палата, когато прокурорът спира наказателно производство за престъпление по чл. 201, чл. 202, ал. 1 и 2, чл. 203, ал. 1, чл. 219, ал. 3 и 4, чл. 220, 224, 225б, 225в, 254а, чл. 254б, ал. 2, чл. 282, 282а, 283, 283а, 283б, чл. 294, ал. 4 във връзка с ал. 2,чл. 301, 302, 302а, 304, 304а, 304б, 305, 305а, 307 и чл. 387, ал. 3 от Наказателния кодекс, както и всяко едно друго престъпление, извършено във връзка с изброените по-горе, извършени от лицата по чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията, които могат да обжалват постановлението пред съответния първоинстанционен съд в седемдневен срок от получаването на преписа.“

2. В ал. 5 изречение първо се заличава.

§ 3. В чл. 248 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 9:

„9. налице ли са основания за обединяване или разделяне на делото.“

2. В ал. 5 се създават т. 5, 6 и 7:

„5. може да отдели материалите за подсъдим, който не се е явил и за който не е приложима разпоредбата на чл. 269, ал. 3, в отделно дело, което се разпределя на нов съдебен състав, ако това няма да затрудни разкриването на обективната истина;

6. може да отдели материалите за подсъдим, изпаднал в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или който има друго тежко заболяване, което пречи на провеждането на наказателното производство, в отделно дело, което се разпределя на нов

съдебен състав, ако това няма да затрудни разкриването на обективната истина;

7. може служебно или по искане на някоя от страните да приложи разпоредбата на чл. 41.“

§ 4. В чл. 368 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „пострадалият“ се добавя „или неговите наследници“, а след думите „ощетеното юридическо лице“ се поставя запетая и се добавя „както и държавният орган, направил съобщението за извършено престъпление“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Пострадалият или неговите наследници, ощетеното юридическо лице, както и държавният орган, направил съобщението за извършено престъпление, могат да направят искане за ускоряване на разследването, ако е изтекла повече от една година от образуването на досъдебното производство и няма лице, привлечено в качеството на обвиняем. Нови искания могат да се правят след изтичане на шестмесечен срок от произнасянето на съда по ал. 4.“

3. Досегашната ал. 2 става нова ал. 3 и в нея след думите „ал. 1“ се добавя „или 2“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 5. В чл. 396, ал. 1, т. 6 думите „в Държавна агенция „Разузнаване“ се заличават.

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

§ 6. (1) Неприключените наказателни дела, чиято подсъдност се променя с този закон, се разглеждат от съдилищата, в които са били образувани.

(2) Неприключените досъдебни производства се довършват от органите, пред които са висящи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО КОНСТИТУЦИОННИ
И ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

АННА АЛЕКСАНДРОВА